

Dosarul nr. 2ra-1387/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. D. Crigan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mihail Burdujan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, obligarea aducerii scuzelor oficiale, constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și repararea prejudiciului moral prin această încălcare

împotriva deciziei din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, admis apelul declarat de Mihail Burdujan, reprezentat de avocatul Oleg Bondarenco, casată integral hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii

constată:

La 19 august 2020, Mihail Burdujan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Procuraturii Generale a RM cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, obligarea aducerii scuzelor oficiale, constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și repararea prejudiciului moral prin această încălcare.

În motivarea acțiunii a invocat că pe parcursul anilor 2016 - 2020, în baza plângerii fostei sale soții, Olgăi Burdujan, într-un mod neîntemeiat a fost tras la răspundere penală, supus urmăririi penale și procedurilor penale judiciare de durată excesivă de către organele de urmărire penală, organele procuraturii și instanțele de judecată ale Republicii Moldova, pentru pretinsa săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, privind violența în familie, deși fapta încriminată nu a săvârșit-o.

Prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP Chișinău din 20 iunie 2016, dânsul a fost recunoscut în calitate de bănuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i încriminată săvârșirea violenței în familie, adică acțiunea intenționată manifestată fizic sau verbal comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei care a provocat suferință fizică, soldată cu vătămare corporală ușoară și suferință psihică.

Iar prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Rîșcani mun. Chișinău din 20 iulie 2016, a fost recunoscut în calitate de învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) Cod penal, fiindu-i încriminată săvârșirea violenței în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal comisă de un membru al familiei asupra altui membru al familiei, care a provocat suferință fizică și psihică.

A notat că prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016 privind modificarea și completarea unor acte legislative, a fost modificat art. 201¹ Cod penal, care reglementează violența în familie, prin excluderea semnului calificativ al violenței în familie încriminat lui.

La data de 13 octombrie 2016, apărătorul său, avocatul Oleg Bondarenco a depus către procurorul-conducător al urmăririi penale, o cerere privind scoaterea lui de sub urmărire penală, în temeiul art. 284 alin. (2) pct. 2), art. 275 pct. 2) CPP, pe motiv că fapta nu este prevăzută de lege ca infracțiune, însă cererea a fost respinsă.

Ulterior, procurorul a procedat la înaintarea unei noi învinuiri adoptate la dispoziția modificată a prevederilor 201¹ alin. (1) Cod penal, deși prin prisma prevederilor art. 3, 8, 10 Cod penal, acest procedeu era contrar legii și inadmisibil.

Astfel, prin ordonanța procurorului în Procuratura sectorul Rîșcani mun. Chișinău din 13 octombrie 2016 de punere sub o nouă învinuire, i s-a încriminat în mod arbitrar săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, în redacția Legii nr. 196 din 28 iulie 2016, în vigoare din 16 septembrie 2016 și anume violența în familie, adică acțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, manifestată prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, după care procurorul a întocmit rechizitoriul și a transmis cauza penală spre examinare în instanța de judecată competentă.

Prin sentința din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost încetat procesul penal privind învinuirea lui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta săvârșită constituie contravenție, cu tragerea lui la răspundere contravențională conform art. 78¹ Cod contravențional.

A fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de procuror și de către apărătorul lui, avocatul Oleg Bondarenco, cu menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe.

Iar prin decizia din 24 iulie 2018 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de apărătorul lui, avocatul Oleg Bondarenco, casată decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În cadrul rejudecării apelului, prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile declarate de partea acuzării și partea apărării, avocatul Oleg Bondarenco împotriva sentinței primei instanțe cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus încetarea procesului penal de învinuire a lui în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. b) Cod penal, pe motiv de existență altor circumstanțe care condiționează excluderea urmăririi penale.

A afirmat că prin decizia din 16 iulie 2019 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursului declarat de apărătorul lui, avocatul Oleg Bondarenco, casată decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Ulterior, prin decizia din 15 octombrie 2019 s Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de procuror, admis apelul declarat de către apărătorul lui, avocatul Oleg Bondarenco, casată integral sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanța prin care Mihail Burdujan învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ (1) lit. b) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta încriminată nu este prevăzută de legea penală.

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de procuror a fost declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

A susținut că prin tragerea neîntemeiată la răspundere penală, i-au fost grav lezate drepturile fundamentale de acces liber la justiție, prezumția nevinovăției și la un proces echitabil prevăzute și garantate de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20-21 din Constituția Republicii Moldova, art. 1, 2, 3, 8, 19-20, 22 CPP, precum și faptul că i-au fost aduse grave daune imaginii, fiindu-i afectată credibilitatea și reputația personală.

A evidențiat că prin actele și acțiunile ale organelor de urmărire penală, procuraturii și instanțelor de judecată, pe parcursul perioadei de 4 ani, a suportat suferințe morale considerabile, a fost tratat ca fiind un potențial infractor, a suportat multiple situații de umilință și stres psihologic, incertitudine în viitor, disconfort moral enorm și dezamăgire în buna funcționare a organelor de drept a Republicii Moldova și a unor reprezentanți al acestor organe, ceea ce i-a afectat grav starea psihologică, fiindu-i provocată o stare perpetue de anxietate, frustrare și nervozitate.

A indicat că cauza principală a duratei excesive a examinării cauzei penale în privința lui, a constituit încălcările sau omisiunile procurorului și ale instanțelor de judecată.

A mai explicat că prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei penale, i-a fost lezat în mod suplimentar dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, provocând ca consecință directă nefavorabilă, continuarea menținerii nejustificate a stării procesuale de învinuit (inculpat) pentru o perioada îndelungată, însoțită de retrairi permanente și stare de incertitudine.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 1 alin. (2) și (3) Cod penal, art. 23 alin. (1), (3), 20 alin. (1), (2), (4) CPP, art. 2007 Cod civil, art. 2 alin. (1), 3 alin. (1) lit. a), 5, 6 lit. a), 11, 12 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 2 alin. (1), (7), 3 alin. (2), 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, art. 5-7, 33/1, 75, 81, 85 alin. (1) lit. l) și p), 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul său a sumei de 400 000 de lei cu titlu de compensație pentru tragerea sa neîntemeiată la răspundere penală, constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei penale, încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul său a sumei de 100 000 de lei cu titlu de compensație pentru această încălcare, obligarea Procuraturii Generale a RM să-i aducă în scris scuzele oficiale în legătură cu tragerea sa neîntemeiată la răspundere penală, cât și încasarea de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Mihail Burdujan suma de 3 000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță cu referire la decizia din 15 octombrie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, prin care Mihail Burdujan învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ (1) lit. b) Cod penal, a fost achitat pe motiv că fapta încriminată nu este prevăzută de legea penală, menținută prin decizia din 19 februarie 2020 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, a conchis că Mihail Burdujan dispune de dreptul subiectiv la repararea prejudiciului moral cauzat în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.

Având în vedere prevederile art. 3 pct. a), e) și 6 lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, a concluzionat prima instanță că Mihail Burdujan dispune de dreptul la repararea prejudiciului în cadrul procesului civil, în mărimea și modul stabilit de această lege.

În acest context, prin prisma dispozițiilor art. 11 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, art. 2036 alin. (1), (3) Cod civil, a considerat prima instanță că Mihail Burdujan este

îndreptătit de a beneficia de o reparație echitabilă a prejudiciului moral suportat, cu achitarea unei despăgubiri proporționale în mărime de 3 000 de lei.

Întru stabilirea netemeinicii cerinței lui Mihail Burdujan cu privire la obligarea Procuraturii Generale a RM să-i aducă în scris scuzele oficiale în legătură cu tragerea sa neîntemeiată la răspundere penală, prima instanță a concluzionat că Mihail Burdujan nu a justificat printr-o cerere scrisă depusă în termenul statuat la art. 12 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului, că a solicitat scuze oficiale.

În același timp, în partea stabilirii netemeinicii pretenției lui Mihail Burdujan cu privire constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și repararea prejudiciului moral prin această încălcare, în temeiul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, a stabilit că la materialele cauzei nu s-au regăsit careva documente care ar demonstra faptul că atât Mihail Burdujan, cât și reprezentantul său au întreprins careva măsuri de a urgenta examinarea cauzei penale, în cazul în care considerau că termenul rezonabil poate fi încălcat, or Mihail Burdujan în mod direct a aprobat și acceptat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea judecătorească.

Suplimentar, a reținut prima instanță că din raportul motivat prezentat de către Ministerul Justiției al RM, rezultă că ședințele de judecată au fost amânate doar reieșind din comportamentul părților și participanților la proces, iar termenele de judecată au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului între drepturile participanților la proces și procedurile ce se impuneau din punct de vedere procesual.

Totodată, în ceea ce ține de cerința lui Mihail Burdujan cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată, a stabilit prima instanță că la materialele cauzei nu s-au regăsit careva acte confirmative care ar justifica suportarea acestor cheltuieli de către Mihail Burdujan.

Prin decizia din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM.

A fost admis apelul declarat de Mihail Burdujan, reprezentat de avocatul Oleg Bondarenco, casată integral hotărârea din 21 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasată din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Mihail Burdujan suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A fost obligată Procuratura Generală a RM să aducă lui Mihail Burdujan, în scris, scuzele oficiale în legătură cu tragerea neîntemeiată la răspundere penală pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ (1) Cod penal.

A fost constatată încălcarea dreptului lui Mihail Burdujan la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea lui Mihail Burdujan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ (1) Cod penal.

A fost încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Mihail Burdujan, prejudiciul moral în sumă de 5 000 de lei cauzat prin această încălcare.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că suma acordată de către prima instanță cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 3 000 de lei lui Mihail Burdujan, este una diminuată în coraport cu practica stabilită pe cazuri similare, motiv din care reieșind din principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și frustrare cauzate lui Mihail Burdujan, instanța de apel a concluzionat asupra încasării din contul bugetului de stat al Republicii Moldova, prin intermediul Ministerul Justiției al RM în beneficiul lui Mihail Burdujan a sumei de 10 000 de lei, cu titlul de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Totodată, întru stabilirea temeiniciei pretenției lui Mihail Burdujan cu privire la obligarea Procuraturii Generale a RM să-i aducă în scris scuzele oficiale în legătură cu tragerea sa neîntemeiată la răspundere penală, instanța de apel a reținut că sarcina legală de exprimare a scuzelor este pusă pe seama procurorului care a condus sau a exercitat urmărirea penală, ori a procurorului ierarhic superior, în cazurile stabilite expres de art. 12 alin. (2) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, iar în speță, neaducerea scuzelor din partea procurorului, a determinat și adresarea lui Mihail Burdujan în instanța de judecată cu cerere privind apărarea drepturilor nepatrimoniale.

În același timp, instanța de apel a conchis că lui Mihail Burdujan nu i-a fost asigurată respectarea unui termen rezonabil, în condițiile în care durata examinării cauzei penale în privința acestuia, a durat 4 ani (2016-2020), cauza penală nu a avut un grad sporit de complexitate, iar Mihail Burdujan pe tot parcursul procesului penal a fost în permanență la dispoziția organului de urmărire penală, procurorului și instanțelor de judecată, s-a prezentat de fiecare dată când a fost citat, a dat declarații.

Așadar, având în vedere perioada examinării, atitudinea părților la judecare cauzei, complexitatea cauzei penale, precum și miza (interesul) pentru Mihail Burdujan, instanța de apel a apreciat că suma de 5 000 de lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat lui Mihail Burdujan prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, constituie o satisfacție echitabilă a despăgubirii, care ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege.

La 6 august 2021, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 13 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

A susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat eronat normele de drept material în partea pretenției lui Mihail Burdujan cu privire la încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care pentru

aplicabilitatea prevederilor Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, necesită a fi întrunite cumulativ, atât prevederile art. 6, cât și ale art. 3 din această lege.

În acest context, a obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare într-un mod neîntemeiat au concluzionat asupra dreptului lui Mihail Burdujan de a solicita compensarea prejudiciului cauzat, în prezența doar a sentinței de achitare.

Or, acțiunile organului de urmărire penală de recunoaștere în calitate de bănuț, ulterior de învinuit, nu pot fi calificate drept acțiuni de tragere ilegală la răspundere penală în sensul art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998.

A explicat că la materialele cauzei nu există niciun act procedural definitiv și irevocabil al judecătorului de instrucție sau al organului ierarhic superior, prin care acțiunile organului de urmărire penală, ar fi fost stabilite ca fiind ilegale.

Cu referire la pretinsa tergiversare a cauzei penale, a specificat că în urma analizei raportului motivat, amânări nejustificate a cauzei nu se atestă, mai mult decât atât însuși părțile, fie prin multitudinea de cereri/obiecții sau prin neprezentări în ședință, au determinat instanța pe cale de consecință să dispună amânarea ședinței, aspect ce nu poate fi considerat o tergiversare, constituind temeuri neimputabile instanței.

Mai cu seamă că în situația în care Mihail Burdujan ar fi considerat că a fost încălcat termenul rezonabil de examinare a cauzei, acesta dispunea de toate pârghiile legale de a înainta instanței de judecată o cerere de urgentare a examinării cauzei.

Totodată, în ceea ce privește pretenția de acordare a sumei în scopul satisfacerii prejudiciului moral, a relevat că instanțele de judecată ierarhic inferioare urmau să aplice prevederile art. 118 CPC, în temeiul căruia părțile sunt obligate să prezinte probe pe care le invocă conform legislației în vigoare.

În acest context, a subliniat că sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă numai pe seama Ministerului Justiției al RM, dar se apreciază individual pentru fiecare caz, luându-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și jurisprudența CtEDO, excluzându-se pretenții excesive și vădit exagorate.

A relevat că atât organul de urmărire penală, cât și instanța de judecată au acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea efectuării obiective a tuturor acțiunilor necesare.

La 18 august 2021, în adresa Procuraturii Generale a RM și a lui Mihail Burdujan a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 16 vol. II), fiind recepționată de către Procuratura Generală a RM la data de 26 august 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 18 vol. II), iar corespondența expediată în adresa lui Mihail Burdujan, de către oficiul poștal, a fost returnată în adresa Curții Supreme de Justiție cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 19 vol. II).

La 7 septembrie 2021, Procuratura Generală a RM a depus referință, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției al RM.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 14 iunie 2021, la adresa poștei electronice a recurentului, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 237 vol. I).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 6 august 2021, în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat